

1. Ададҳои 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 – ададҳои якрақама мебошанд. Ададҳои 10, 11, 12, 18, 19, 20, 32 ададҳои дурақама мебошанд.
2. Дар як сатр ададҳои якрақама ва дар сатри дигар ададҳои дурақамаро нависед: 3, 10, 11, 34, 99, 7, 78, 18, 8, 0, 25, 46, 80.
3. Дар қатори зерини ададҳо кадом адад партофта шудааст: 90, 80, 70, 60, 40, 30, 20, 10?
4. Аз байни ададҳои 17, 6, 21, 1, 78, 4, 25 ададҳои якрақама ва дурақамаро ҷудо кунед ва ба дафтаратон навишта гиред.
5. 6-то адади якрақама нависед. 4-то адади дурақама нависед.
6. Дар ошхонаи мактаб 12 нафар муаллимон ва 2 нафар камтар коркунони хоҷагӣ хӯроки нисфирӯзӣ хӯрданд. Чанд нафар коркунони хоҷагӣ хӯроки нисфирӯзӣ хӯрданд?
7. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед ва онро ҳал кунед.

1. Маърифат аз коғаз 17-то байрақча бурид. Баъд аз он ки \bar{y} якчанд байрақчаро ранг кард, боз ранг кардани 10 байрақча монд. Маърифат чанд байрақчаро ранг кард?

2. Порчае кашед, ки дарозиаш ба 10 см баробар бошад. Порчаи дигаре кашед, ки 6 см камтар дарозӣ дошта бошад.

3. Дар дӯкон 15 наъли асп буд. Вақте ки якчанд наъли аспро ба заводи асппарварӣ фиристоданд дар дӯкон 5 наъли асп монд. Ба заводи асппарварӣ чанд наъл фиристоданд?

4. Шифоҳӣ.

1) Суммаи ададҳои 5 ва 2-ро ёбед. Натиҷаи ҳосилшударо ба адади 10 ҷамъ кунед.

2) Фарқи ададҳои 5 ва 2-ро ёбед. Аз адади 10 натиҷаи ҳосилшударо тарҳ кунед.

5. $22 + \square = 23$ $\square + 1 = 46$ $\square + 1 = 30$
 $45 - \square = 44$ $\square - 1 = 56$ $\square - 1 = 80$

6. $12 - 7 - 4$ $2 + 9 - 1$ $3 - 3 + 1$ $3 + 8 - 1$
 $13 - 8 - 1$ $4 + 8 - 6$ $23 - 22 + 2$ $4 + 9 - 3$

7. $8 \text{ дм} * 28 \text{ см}$ $4 \text{ дм } 6 \text{ см} * 6 \text{ дм}$
 $16 \text{ см} * 2 \text{ дм}$ $8 \text{ дм } 8 \text{ см} * 8 \text{ дм}$
 $29 * 29 - 1$ $36 - 6 * 30$

1. Чӯти синфиро истифода бурда, мисолҳои зеринро ҳал кунед:

$20 + 2 = 22$

$5 + 20 = 25$

$50 + 3 = \square$

$22 - 2 = \square$

$25 - \square = \square$

$\square - \square = \square$

$22 - 20 = \square$

$25 - \square = \square$

$\square - \square = \square$

2. Ададҳои зеринро 1 воҳиди кам кунед: 40, 60, 70, 80, 90.

3. Дар болои бом 5 мусича буд. Баъд аз он ки ба назди онҳо боз якчанд гунчишк парида омад, паррандаҳо 11-то шуданд. Чанд гунчишк парида омад?

4. Се ададери чамъ кунед, ки ҷавобаш 16 бошад. Ададери фикр кунед, ки аз адади 18 ду воҳид камтар бошад.

5. Дар як сутунча сумма ва дар сутунчаи дигар фарқро нависед ва ҳисоб кунед:

$30 + 9$

$85 - 5$

$42 - 2$

$9 + 9$

$57 - 7$

$40 + 6$

$42 - 40$

$90 + 9$

$39 - 30$

$46 - 6$

$20 + 4$

$12 - 2$

6. Дар мағоза 10 қутти чой буд. Вақте ки якчанд қутти чойро фурӯхтанд, дар мағоза 3 қутти чой монд. Мағоза чанд қутти чойро фурӯхт?

7. $15 = 10 + 5$

$37 = 30 + \square$

$56 = \square + \square$

$28 = 20 + 8$

$84 = \square + 4$

$65 = \square + \square$

$43 =$

$18 =$

$92 =$

8. $32 = 30 + 2$ $63 = 60 + \square$ $28 = \square + \square$
 $19 = 10 + 9$ $42 = \square + 2$ $74 = \square + \square$

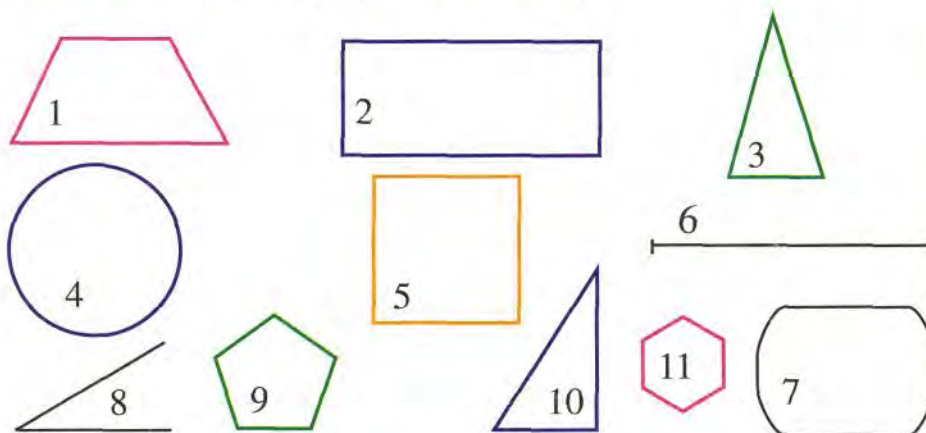
9. Баъд аз он ки аз як раф 10 китобро гирифтанд, дар раф 6 китоб боқӣ монд. Дар раф чанд китоб буд?

10. Аквариуми синфамон якчанд моҳича дошт. Баъд аз он ки Фарҳод боз 3 моҳича овард, дар аквариум 10 моҳича шуд. Аввал дар аквариум чанд моҳича буд?

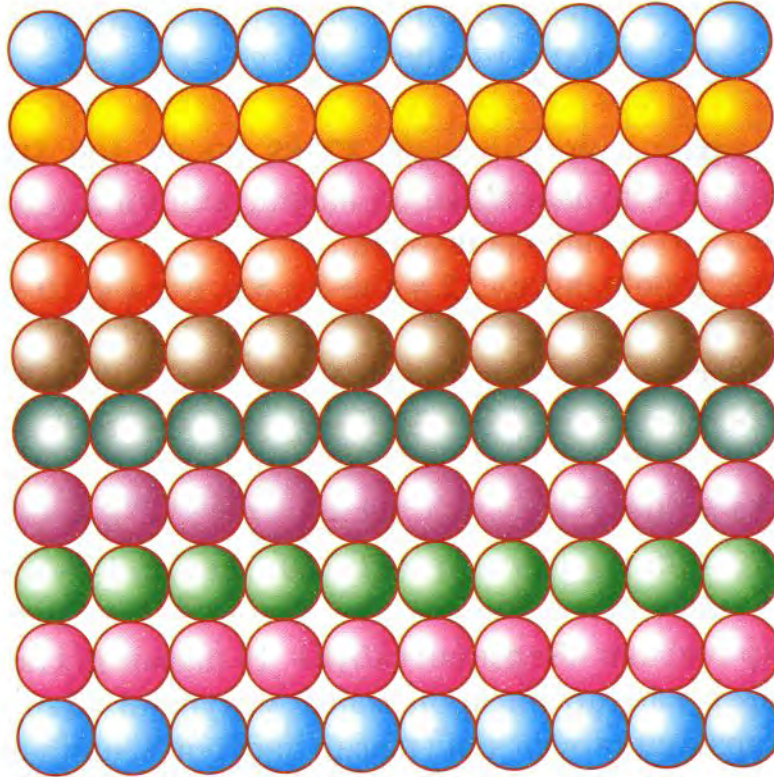
11. $6 + 9$ $11 - 8$ $67 - 7$ $59 - 9 + 8$
 $9 + 6$ $9 + 10$ $76 - 70$ $93 - 3 + 9$
 $15 - 9$ $37 - 30$ $40 + 8$ $58 - 50 + 3$

12. $3 \text{ дм} * 30 \text{ см}$ $2 \text{ дм } 3 \text{ см} * 3 \text{ дм}$
 $18 \text{ см} * 1 \text{ дм } 7 \text{ см}$ $27 \text{ см} * 2 \text{ дм } 7 \text{ см}$

13. Шаклҳои шиносро нишон диҳед.

1.

2.

3. Дар навишти ададҳои 1, 10 ва 100 рақами 1 чиро ифода мекунад? Адади 100 аз чанд даҳӣ ва чанд воҳид иборат аст?

4.

$$100 * 99 + 1$$

$$100 - 1 * 100$$

$$1 \text{ см} * 1 \text{ дм}$$

$$80 \text{ см} * 8 \text{ дм}$$

5. Ададҳои зеринро хонед: 87, 88, 89, 99, 100. Чанд адад навишта шудааст? Барои навиштани ин ададҳо кадом рақамҳо истифода шудаанд?

Ададҳоро нависед: 2 д 8 в; 5 д 5 в; 6 д 4 в; 10 даҳӣ.

6.

$$20 + 4$$

$$24 - 4$$

$$60 + 9$$

$$69 - 9$$

$$40 + 8 - 40$$

$$50 + 3 - 50$$

7.

$$54 = 50 + \square$$

$$72 = 70 + \square$$

$$68 - 8$$

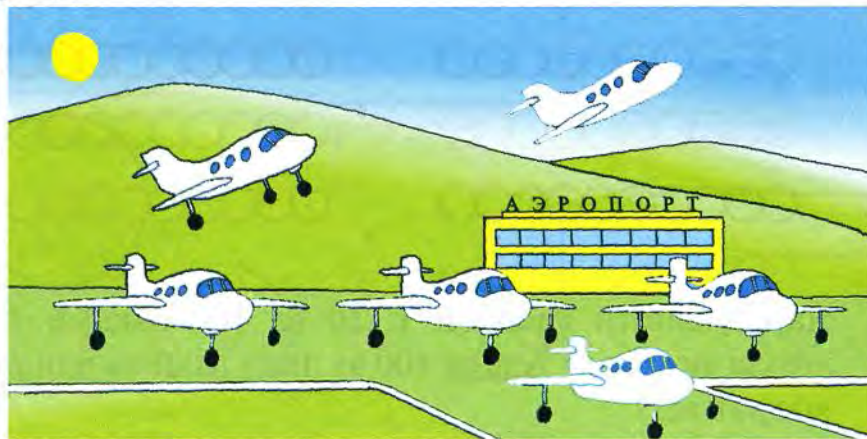
$$67 - 60$$

$$6 + 5 - 4$$

$$14 - 4 + 6$$

8. Дар сексияи «Варзиши сабук» 18 нафар духтарон ва 6 нафар камтар писарон машқ мекунанд. Дар сексияи «Варзиши сабук» чанд нафар писарон машқ мекунанд?

9. Ба расм нигоҳ карда, масъала тартиб диҳед ва онро ҳал кунед.

1. Ба фарқи ададҳои 10 ва 5 адади 4-ро ҷамъ кунед:

$$(10-5) + 4 = 9$$

(1	0	-	5)	+	4	=	9		

2. Аз адади 10 суммаи ададҳои 5 ва 3-ро тарҳ кунед:

$$10 - (5+3) = 2$$

1	0	-	(5	+	3)	=	2		

Амали ба дохили қавс гирифташуда аввал иҷро карда мешавад.

3. Мисолҳоро хонед ва амалҳоро иҷро кунед:

$$\begin{array}{ccc} 6 + (3 + 1) & 8 - (2 + 3) & (4 + 6) - 3 \\ (6 + 3) + 1 & (8 - 2) + 3 & 4 + (6 - 3) \end{array}$$

4. Қавсҳои партофташударо тавре гузоред, ки ҷавобҳои мисолҳо дуруст шаванд:

$$4 - 1 + 2 = 1 \quad 6 + 3 - 2 = 7 \quad 8 - 5 + 1 = 2$$

5. Гулрӯ барои иҷрои вазифаи хонагӣ аз математика 10 дақиқа вақт сарф кард. Хоҳари ӯ 2 дақиқа зиёдтар вақт сарф кард. Хоҳари Гулрӯ барои иҷрои вазифаи хонагӣ аз математика чанд дақиқа вақт сарф кард?

$$\begin{array}{cccc} 6. & 32 = 30 + \square & 78 - 70 & 90 + 3 & 7 + 4 - 6 \\ & 67 = 60 + \square & 75 - 5 & 93 - 3 & 12 - 6 + 4 \end{array}$$

7. Матни масъаларо пурра кунед.

	Дар зарфи дуюм 5 моҳича ҳаст.	Дар зарфи дуюм чандто камтар моҳича ҳаст?
--	----------------------------------	---

1. Мисолхоро хонед ва амалхоро ичро намоед:

$17 - (7 + 3)$

$12 - (5 + 2)$

$6 - 3 + 8$

$17 - 7 - 3$

$12 - 5 - 2$

$5 + 6 - 7$

- 2.

$84 * 86$

$69 * 72$

$86 * 80$

$59 * 62$

$40 * 49$

$33 * 35$

3. 1) Зафар 3 кг ва хоҳараш Зайнаб 2 кг зелол чиданд. Онҳо чанд килограмм зелол чиданд?

2) Зафару Зайнаб кг зелол чиданд. Онҳо 4 кг зелолро ба дорухона супориданд. Чанд килограмм зелол боқӣ монд?

- 4.

$4 + 6$

$11 - 4$

$7 + 4$

$13 - (2 + 3)$

$8 + 5$

$12 - 3$

$9 + 7$

$7 + (5 - 2)$

$7 + 9$

$17 - 8$

$15 - 7$

$15 - (5 + 9)$

$9 + 8$

$8 + 7$

$5 + 6$

$8 + (8 + 2)$

5. Аз рӯи расмҳо масъалаҳое тартиб диҳед, ки ин тавр ҳал карда шаванд:

$4 + 5$

$6 - 4$

$9 + 1$

6. Порчай якум назар ба порчай дуюм 2 см дарозтар аст. Дарозии порчай дуюм 4 см аст. Ин порчаҳоро созед.

$$1. \quad 19 - (9 + 3) \quad 16 - (6 + 4) \quad 8 + 2 + 7$$

$$19 - 9 - 3 \quad 16 - 6 - 4 \quad 9 + 1 - 4$$

2. Хонандагон аввал 5 кг ва баъд 8 кг алафҳои доругӣ чамъ карданд. Онҳо 3 кг алафҳои доругиро ба дорухона супориданд. Чанд килограмм алафҳои доругӣ боқӣ монд?

3. $92 * 90 \quad 66 * 80 + 8 \quad 30 * 30 + 9$

$$82 * 79 \quad 58 * 55 + 5 \quad 57 + 3 * 59$$

4. Адади 86 чанд дахӣ ва чанд воҳид дорад? Адади 64-чӣ? Ададҳои 98, 46 ва 74-чӣ? Адади 100-чӣ?

5. Аз рӯи расмҳо масъалаҳое тартиб диҳед, ки ин тавр хал карда шаванд:

$$3 + 3 \quad 4 - 3 \quad 6 - 3$$

$$3 + 4 \quad 6 + 4 \quad 3 - 3$$

6. $58 = 50 + 8 \quad 97 = \square + \square \quad 49 = 40 + \square$

$$84 = \square + 4 \quad 36 = \square + 6 \quad 65 = \square + 5$$

7. Чамъшавандаи якум 38 ва чамъшавандаи дуҷум 7 мебошад. Суммаро ёбед. Чамъшавандаи дуҷум аз якум чанд воҳид кам аст?

8. Воҳид барои ҳосил кардани адади 84 ба адади 78 кадом ададро бояд чамъ кунад?

$$\begin{array}{lll}
 1. & 75 = \square + \square & 94 = \square + \square & 64 = \square + \square \\
 & 86 = \square + \square & 88 = \square + \square & 93 = \square + \square \\
 2. & 80 - \square = 79 & \square + 1 = 90 & 100 = \square + 1 \\
 & 8 + \square = 78 & \square - 1 = 89 & 99 = \square - 1
 \end{array}$$

3. Дар анбори колхоз 52 халта зағир буд. Аввал 16 халта ва баъд 24 халта зағирро барои тайёр кардани равған ба чӯвоз фиристоданд. Дар анбор чанд халта зағир боқӣ монд?

4. Дар истгоҳ 12 мусофир буд. Аз троллейбус 6 мусофир фаромад ва 8 мусофир ба троллейбус савор шуд. Дар истгоҳ чанд мусофир монд?

5. $100 - 1 * 100$ $70 - 1 * 72$
 $60 * 60 + 39$ $9 * 100 - 1$

6. $28 - (8 + 2)$ $17 - 7 + 3$ $6 - 4 + 9$
 $28 - 8 - 2$ $17 - (7 + 3)$ $8 + 2 - 5$

7. Қавсҳои партофташударо тавре гузоред, ки ҷавоби мисолҳо дуруст шаванд.

$$5 - 1 + 3 = 7 \quad 5 - 1 + 3 = 1 \quad 8 + 3 - 2 = 9$$

8. Ададхоро хонед: 55, 66, 56, 65. Чанд адад навишта шудааст? Барои навиштани ин ададҳо кадом рақамҳо истифода шудаанд?

9. Аз рақамҳои 3, 2 ва 4 истифода бурда ҳамаи ададҳои имконпазири дурақамаро нависед.

10.	$78 - 8$	$54 - 50 + 7$	$26 - (4 + 2)$
	$43 - 40$	$38 - 8 + 9$	$(32 - 30) + 9$
	$80 + 7$	$93 - 90 - 3$	$18 - (12 - 2)$

11. Дар як иморат 20 хона ва дар иморати дигар 4 хона зиёд ҳаст. Иморати дуюм чанд хона дорад?

12. Дар гаражи колхоз 26 трактор буд. Пагоҳӣ 9 трактор ба кор баромада рафт ва бегоҳӣ 4 трактор омад. Акнун дар гараж чанд трактор ҳаст?

13. Кадом ададҳо партофта шудаанд.

86, 87, , 89, , , 92, , 94.

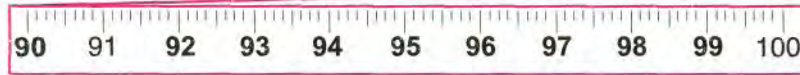
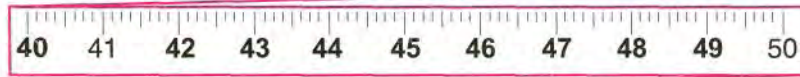
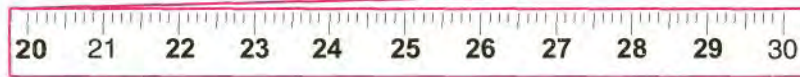
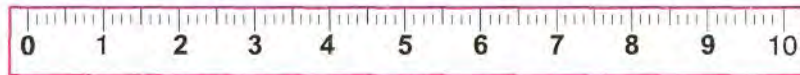
14.	$2 \text{ дм } 2 \text{ см} = \text{ см}$	$5 \text{ дм } 6 \text{ см} = \text{ см}$
	$3 \text{ дм } 8 \text{ см} = \text{ см}$	$6 \text{ дм } 5 \text{ см} = \text{ см}$

15.	$14 = 10 + \text{}$	$16 - \text{} = 7$	$12 - \text{} = 3$
	$14 - \text{} = 10$	$16 - \text{} = 10$	$12 - \text{} = 9$
	$14 = 9 + \text{}$	$16 - \text{} = 6$	$12 - \text{} = 2$
	$14 - \text{} = 9$	$16 - \text{} = 9$	$12 - \text{} = 10$

16. Саҳарӣ дар фурудгоҳ 18 самолёт буд. То нисфирӯзӣ 8 самолёт парвоз карда рафт ва боз 10 самолёт омад. Акнун дар фурудгоҳ чанд самолёт ҳаст?

МЕТР

1.

$1 \text{ м} = 10 \text{ дм} \qquad 1 \text{ м} = 100 \text{ см}$

2. Бо метр дарозӣ ва бари синфатонро чен кунед.

3.
 $\begin{matrix} \geq \\ \leq \end{matrix} =$

$1 \text{ м} * 89 \text{ см}$	$89 * 90 + 1$
$1 \text{ м} * 8 \text{ дм}$	$100 * 80 + 8$

4. Дар як синф 10-то талабаи аълохон ва дар синфи дуюм 5-то зиёдтар талабаи аълохон ҳаст. Дар синфи дуюм чандто талабаи аълохон ҳаст? Дар ду синф чандто талабаи аълохон ҳаст?

5. $59 + \square = 60$ $40 + \square = 47$ $\square + 1 = 100$
 $100 - \square = 99$ $8 + \square = 58$ $\square - 1 = 99$

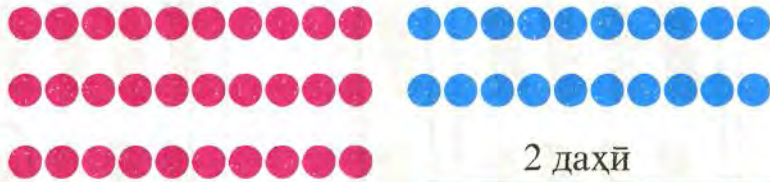
6. Дар 1 м чанд детсиметр ҳаст? Дар 1 м чанд сантиметр ҳаст?

7.

$7 + (6 - 5)$	$(3+6) + 9$	$20 - 6 + 20$
$(8+9) - 6$	$(10 - 4) + 7$	$60 + 3 - 60$
$10 + (3+6)$	$(12 - 2) - 9$	$70 + 8 - 70$

1.

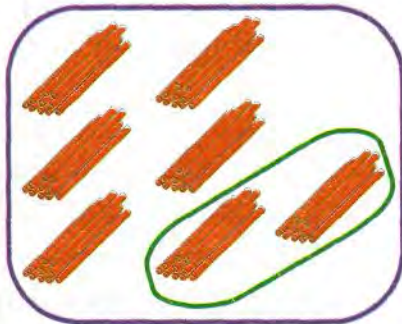
$$30 + 20$$

$$3 \text{ даҳӣ} + 2 \text{ даҳӣ} = 5 \text{ даҳӣ}$$

	3	0	+	2	0	=	5	0

2.

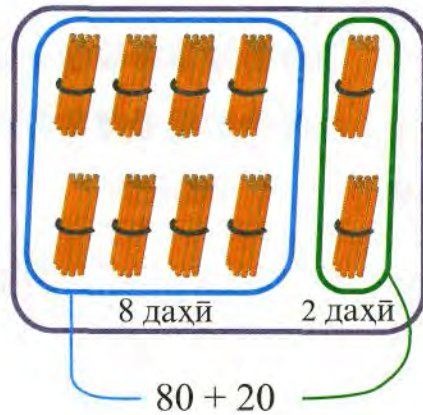
$$70 - 20$$

$$7 \text{ даҳӣ} - 2 \text{ даҳӣ} = 5 \text{ даҳӣ}$$

	7	0	-	2	0	=	5	0

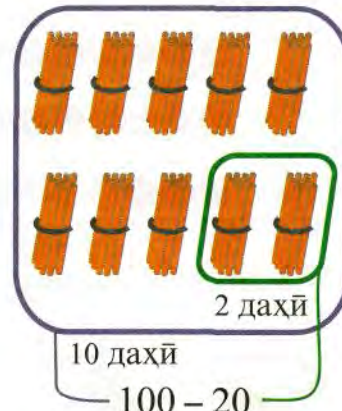
3. Ба дасти рост 3-то 10 сомонӣ ва ба дасти чап 5-то 10 сомонӣ гиред. Чандто 10 сомонӣ шуд? Ҷамағӣ чанд сомонӣ мешавад?
4. Аз 8 даҳӣ 3 даҳиро гирем, чанд ҳосил мешавад? Аз 7 даҳӣ 2 даҳиро гирем, чанд ҳосил мешавад? Ба 6 даҳӣ 4 даҳиро илова кунем, чанд даҳӣ ҳосил мешавад?
5. $60 + 10$ $80 - 20$ $40 - 10 + 60$ $13 - 6 + 7$
 $50 + 30$ $60 - 10$ $60 - 20 + 50$ $11 + 7 - 9$
6. Аз ададҳои 10, 20 ва 50 истифода бурда, чӣ тавр ададҳои 60, 70 ва 80-ро ҳосил намудан мумкин аст?

1.

$$8 \text{ д} + 2 \text{ д} = 10 \text{ д}$$

8	0	+	2	0	=	1	0	0	

$$10 \text{ даҳӣ} - 2 \text{ даҳӣ} = 8 \text{ даҳӣ}$$

$$10 \text{ д} - 2 \text{ д} = 8 \text{ д}$$

1	0	0	-	2	0	=	8	0	

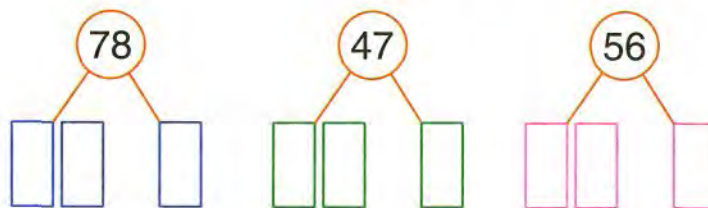
2. $100 - 80$ $40 + 40 + 6$ $100 - (30 + 10)$
 $100 - 60$ $90 - 60 - 10$ $(100 - 30) + 10$
 $10 + 90$ $60 + 10 + 8$ $100 - (50 + 40)$

3. Цовид 40 кг ва Рустам 20 кг зиёдтар оҳанпора чамъ кард. Рустам чанд килограмм оҳанпора чамъ кард? Цовид ва Рустам якҷоя чанд килограмм оҳанпора чамъ карданд?

4. Ададҳои 58, 63 ва 70 чанд даҳӣ ва чанд воҳид доранд?

5. $7 + (10 - 2)$ $25 - (8 + 2)$ $14 - 7 - 3$
 $14 + (6 - 2)$ $30 + (7 + 3)$ $3 - 3 + 8$

6.

СОАТ. ДАҚИҚА

1.

- 1) Ҳар як соат кадом вақтро нишон медиҳад?
- 2) Баъди гузаштани як соат ақрабақҳо чӣ тавр ҷойгир мешаванд?

Ақрабаки хурди соат ақрабаки соатгард мебошад. Ин ақрабақ аз як хатчаи калони сиёҳ то дигараш дар 1 соат ҳаракат мекунад.

Ақрабаки калон ақрабаки дақиқагард мебошад. Ин ақрабақ аз як хатчаи хурди сиёҳ то дигараш дар 1 дақиқа ҳаракат мекунад.

1 соат аз 60 дақиқа иборат аст.

2. Шумо дар як дақиқа то чанд ҳисоб карда метавонед? Бо ёрии соат санҷед.

3.

$40 + 7$	$73 - 70$	$77 - 7$	$8 - 8$
$58 - 8$	$63 - 3$	$90 + 9$	$8 + 0$
$16 - 6$	$19 - 9$	$14 - 9$	$9 - 0$

4. Аз рӯи расм масъалаҳое тартиб диҳед, ки ин тавр ҳал карда шаванд: $4 + 5$, $6 - 4$, $9 + 1$

1. $23 + 5$

$$20 + (3 + 5)$$

$$20 + 8 = 28$$

$5 + 23$

$$20 + (3 + 5)$$

$$20 + 8 = 28$$

Воҳидҳоро бо воҳидҳо чамъ мекунанд.

2. Бачаҳо 25 дақиқа ба бозии футбол ва 3 дақиқа зиёдтар ба бозии волейбол машғул буданд. Бачаҳо чанд дақиқа ба бозии волейбол машғул буданд?

3. $36 + 2$ $26 + 3$ $14 + 5$ $43 + 5$
 $2 + 36$ $3 + 26$ $5 + 14$ $5 + 43$

4. Доир ба чамъ кардани ду адад чорто мисол тартиб диҳед, ки ҷавобаш 15 бошад. Доир ба тарҳ кардани адади 8 ҳам чорто мисол тартиб диҳед. Онҳоро ҳал кунед.

5. $78 * 87$ $2 \text{ д } 3 \text{ в } * 2 \text{ д } 5 \text{ в}$
 $76 * 60$ $3 \text{ д } 0 \text{ в } * 2 \text{ д } 8 \text{ в}$

6. Қавсҳои партофташударо тавре ҷо ба ҷо гузоред, ки ҷавобҳои мисолҳо дуруст шаванд:

$$9 - 4 + 1 = 4; \quad 5 - 2 + 1 = 2; \quad 8 + 1 - 3 = 6$$

1.

$$50 + 23$$

$$(50 + 20) + 3$$

$$70 + 3 = 73$$

$$23 + 50$$

$$(20 + 50) + 3$$

$$70 + 3 = 73$$

Даҳихоро бо даҳихо чамъ мекунанд.

2.

$30 + 27$

$10 + 52$

$50 + 48$

$70 + 16$

$27 + 30$

$52 + 10$

$48 + 50$

$16 + 70$

3.

Доир ба чамъ кардани ду адад чорто мисол тартиб диҳед, ки ҷавобаш 14 бошад. Доир ба тарҳ кардани адади 9 ҳам чорто мисол тартиб диҳед. Онҳоро ҳал кунед.

4.

1) Дар ҳавлии мактаб 5 писар ва 4 духтар чаҳ-чаҳак мекарданд. ... ҳамагӣ чанд нафар...?

2) Дар ҳавлии мактаб талаба чаҳ-чаҳак мекард. 5 нафари онҳо писарон буданд. ... чанд нафар ...?

5.

$10 \text{ см} * 2 \text{ дм}$

$3 \text{ дм} * 34 \text{ см}$

$6 \text{ дм} 2 \text{ см} * 5 \text{ дм} 6 \text{ см}$

$8 \text{ дм} * 7 \text{ дм} 9 \text{ см}$

1.	$26 + 3$	$47 - 7$	$20 + 40 + 7$	$7 + 3 + 8$
	$50 + 13$	$30 - 7$	$6 + 80 + 10$	$3 + 8 + 2$
	$34 + 30$	$43 + 7$	$30 + 5 + 20$	$6 + 9 + 11$
	$20 - 6$	$49 + 1$	$36 + 10 + 3$	$8 + 4 - 2$

2. Дар давоми 5 дақиқа чандто мисолро ҳал карда метавонед? Санчида бинед.

$3 + 7$	$17 - 8$	$6 + 5$	$7 + 5$	$11 - 4$
$7 + 9$	$15 - 6$	$15 - 7$	$12 - 4$	$3 + 9$
$8 + 6$	$13 - 9$	$8 + 7$	$17 - 9$	$18 - 9$
$9 + 4$	$14 - 4$	$12 - 3$	$5 + 8$	$8 + 8$

3. Баҳодур 20 м роҳравро аз барф тоза кард. Комрон 5 м зиёдтар роҳравро аз барф тоза кард. Комрон чанд метр роҳравро аз барф тоза кард? Онҳо ҳамагӣ чанд метр роҳравро аз барф тоза карданд?

4. Дарозии порчаи сурх аз дарозии порчаи кабуд чанд сантиметр зиёд аст?

Дарозии порчаи кабуд аз дарозии порчаи сурх чанд сантиметр кам аст?

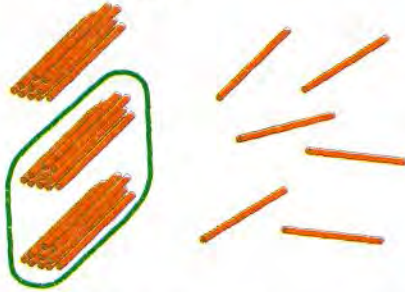

5. Масъалае тартиб диҳед, ки барои ҳал кардани он аз адади 10 адади 4-ро тарҳ кардан лозим бошад.

6. 	$5 \text{ дм } 4 \text{ см} * 3 \text{ дм } 5 \text{ см}$	$18 \text{ см} * 1 \text{ дм } 8 \text{ см}$
	$1 \text{ дм} * 20 \text{ см}$	$1 \text{ дм } 9 \text{ см} * 9 \text{ дм}$
	$12 \text{ см} * 1 \text{ дм } 2 \text{ см}$	$1 \text{ дм } 7 \text{ см} * 16 \text{ см}$

1.

$$36 - 20$$

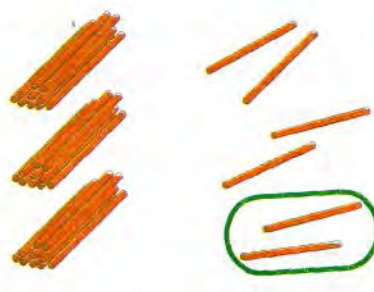

$$(30 - 20) + 6$$

$$10 + 6 = 16$$

3	6	-	2	0	=	1	6

$$36 - 2$$

$$30 + (6 - 2)$$

$$30 + 4 = 34$$

$$36 - 2 = 34$$

Дахиҳоро аз дахиҳо тарҳ мекунанд.
Воҳидҳоро аз воҳидҳо тарҳ мекунанд.

2.

$$56 - 4$$

$$56 - 40$$

$$68 - 6$$

$$68 - 60$$

$$96 - 3$$

$$96 - 30$$

3.

Дар як колхоз 10 трактор ва дар колхозии дигар 2-то зиёдтар трактор ҳаст. Дар ҳар ду колхоз ҳамагӣ чанд трактор ҳаст?

4.

Дар боғчаи бачаҳо 10-то лӯхтак ва 3-то камтар мошинча ҳаст. Дар боғчаи бачаҳо ҳамагӣ чанд лӯхтаку мошинча ҳаст?

5.

$$1 \text{ соат} * 60 \text{ дақиқа}$$

$$12 \text{ дақиқа} * 8 \text{ дақиқа}$$

$$1 \text{ д} * 3 \text{ даҳӣ}$$

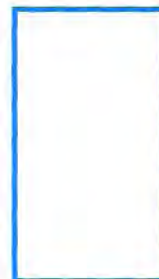
$$2 \text{ д} 4 \text{ в} * 24 \text{ в}$$

1. Баъди ба осорхонаи кишваршиносӣ ба тамошо рафта омадан хонандагони синфи дуюм 4 масъала ва хонандагони синфи сеюм 2 масъала зиёдтар тартиб доданд. Хонандагони ҳар ду синф чандто масъала тартиб доданд?

2. Дар қишлоқи мо 12 оила мошини «Жигули» ва 4 оила зиёдтар мошини «Москвич» доранд. Дар қишлоқи мо ҳамагӣ чанд оила мошини сабукрав доранд?

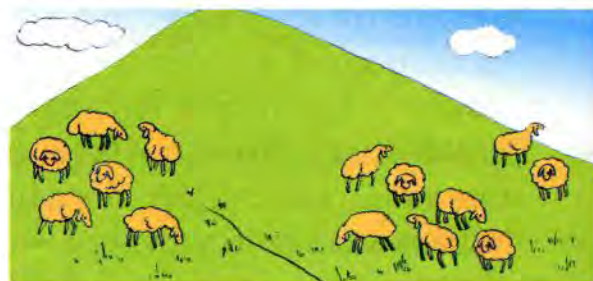
3.	$30 + (40 - 20)$	$76 - 6 - 30$	$(20 + 34) - 4$
	$90 - (60 + 10)$	$64 - 60 + 6$	$50 + (36 - 6)$
	$67 - 20 - 7$	$82 - 2 - 70$	$100 - 70 + 9$

4. Дарозӣ ва бари росткунчаро чен кунед. Натиҷаро дар дафтарадон нависед. Дарозии росткунча аз бараш чанд сантиметр зиёдтар аст? Бари росткунча аз дарозиаш чанд сантиметр камтар аст?

5. Фарқи ададҳои 12 ва 4; 50 ва 50; 48 ва 30-ро ёбед.

6. Масъала тартиб диҳед.

7.	$30 + 60$	$80 + 6 - 40$	$7 + 3 + 4$
	$60 - 30$	$50 + 50 - 70$	$4 + 4 + 6$

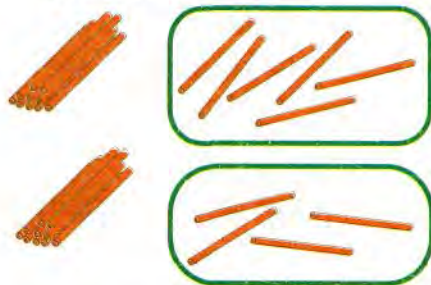
1. Таъмиргарон 10 мошини пахтачинӣ ва 6-то зиёдтар мошини алафдаравиро аз таъмир бароварданд. Таъмиргарон ҳамагӣ чанд мошинро аз таъмир бароварданд?
2. 20 нафар хонандагони синфи сеюм ва 8 нафар камтар хонандагони синфи дуюм ҳавлии мактабро аз барф тоза мекарданд. Чанд нафар хонандагони синфи дуюм дар барфтозакуни иштирок карданд?
3. Мисолҳои ҳар як сутунчаро муқоиса кунед. Онҳо чӣ монандӣ ва чӣ фарқият доранд?

$37 + 2$	$18 + 3$	$75 + 10$	$40 + 16$
$37 + 20$	$18 + 30$	$75 + 1$	$4 + 16$
4.

$1 \text{ м} * 80 \text{ см}$	$4 \text{ см} * 4 \text{ дм}$
$80 \text{ сомони} * 60 \text{ сомони}$	$2 \text{ дм} * 30 \text{ см}$
5. Дарозӣ ва бари мизи хатнависи хонаатонро чен кунед. Дарозии мизи хатнависӣ чанд сантиметр аст, нависед. Бари он чанд сантиметр аст, нависед.
6. Ҳозир соат 8-у 45 дақиқа аст. Дарс соати 8 сар шуда буд. Давомнокии дарс чанд дақиқа аст?
7. Матни масъаларо пурра кунед.

		Дар синфи дуюм чанд нафар зиёдтар аълочи ҳаст?
--	--	---

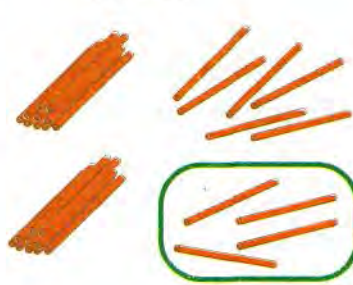
1. $26 + 4$

$$20 + (6 + 4)$$

$$20 + 10 = 30$$

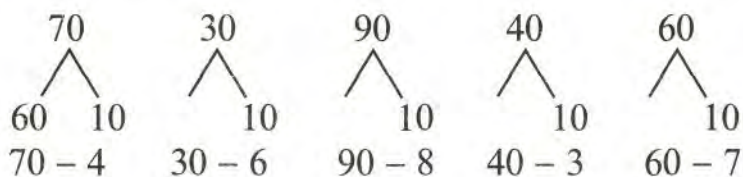
$30 - 4$

$$20 + (10 - 4)$$

$$20 + 6 = 26$$

2.

3. $36 + 4$ $39 + 1$ $87 + 3$ $60 - 4$ $40 - 5$
 $28 + 2$ $67 + 3$ $76 + 4$ $100 - 4$ $100 - 5$

4. Ба тамошои осорхонаи Саидалӣ Вализода рӯзи якум 20 нафар ва рӯзи дуюм 5 нафар зиёдтар одамон омаданд. Дар ду рӯз ба тамошои осорхонаи Саидалӣ Вализода чанд нафар одамон омаданд?

5. Аз кӯҳи Хоҷа Мӯъмин то нисфирӯзӣ 10 мошин ва бегоҳӣ 4 мошин камтар намак фиристоданд. Аз кӯҳи Хоҷа Мӯъмин дар як рӯз чанд мошин намак фиристода шуд?

6. Доир ба ҷамъ 4-то мисол тартиб диҳед, ки ҷавобаш 60 бошад.

1. $47 - 2$ $54 - 3$ $86 + 10$ $69 - 30$
 $47 + 20$ $54 + 30$ $86 - 3$ $86 - 4$
 $47 - 20$ $54 - 30$ $86 + 3$ $84 - 40$

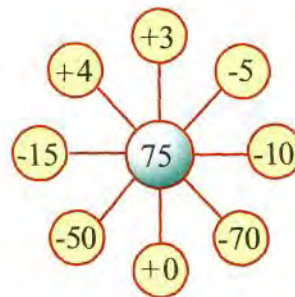
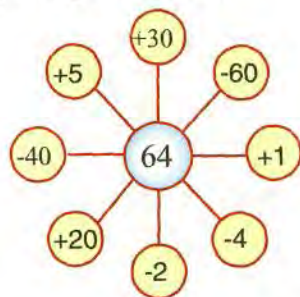
2. $2 \text{ дм} * 18 \text{ см}$ $1 \text{ сомони} * 100 \text{ дирам}$
 $6 \text{ см} * 1 \text{ дм}$ $70 \text{ дирам} * 60 \text{ дирам}$

3. 1) Суммаи ададҳои 4 ва 8; 8 ва 9; 20 ва 20-ро ёбед.
 2) Чамъшавандаи якум 16, чамъшавандаи дуум 14 аст.
 Суммаро ёбед.

4. Дар боғи ҳайвонот 12-то хирс ва 10-то камтар фил ҳаст. Дар боғи ҳайвонот чандто фил ҳаст?

5. Аз рӯи ифодаҳои зерин масъала тартиб диҳед:
 $7 - 4$ $6 - 3$ $8 - (2 + 4)$

6. Кӣ зудтар меёбад?

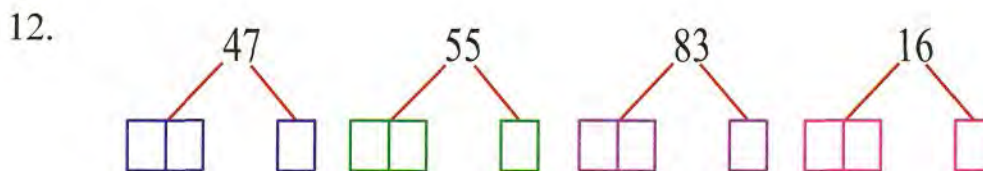
7. Дар гараж 50 мошини боркаш ва 10-то камтар автобус буд. Дар гараж чандто автобус буд?
8. Ададҳои 24, 76, 80, 66, 90, 73 чанд даҳӣ ва чанд воҳид доранд?

9. $(38 - 20) + 50$ $30 - (35 - 5)$ $88 - 50 + 2$
 $(75 - 5) + 2$ $78 - (4 + 6)$ $82 - 80 + 8$

10. Дар як зарф 50 л ва дар зарфи дигар 48 л об ҳаст. Барои об додани гулҳо 80 л обро сарф карданд. Чанд литр об боқӣ монд?

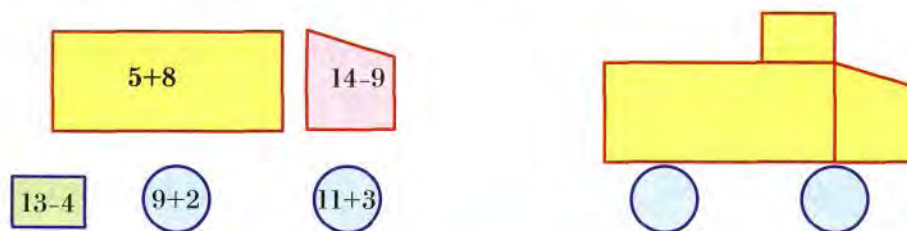
11. Шумо дар 5 дақиқа чандто мисолро ҳал карда метавонед (фақат ҷавоби мисолҳоро нависед):

$4 + 6$	$14 - 6$	$4 + 7$	$6 + 5$	$11 - 6$
$7 + 5$	$15 - 7$	$16 - 9$	$16 - 8$	$5 + 8$
$9 + 6$	$12 - 7$	$8 + 3$	$13 - 6$	$18 - 9$
$8 + 9$	$18 - 8$	$12 - 5$	$9 + 7$	$5 + 6$

13. $50 + 40$ $90 - 60 + 8$ $50 - 9 - 1$
 $80 - 60$ $30 + 30 + 9$ $65 + 1 - 60$

14. Дар қисмҳои автомобил «Мисолҳои даврӣ» навишта шудаанд. Автомобилро созед.

15. Баъд аз он ки аз ғалтак 14 м ресмонро буриданд, дар ғалтак 6 м ресмон боқӣ монд. Аввал дар ғалтак чанд метр ресмон буд?

16. $11 - 5$ $13 - 7$ $5 + 9 - 4$ $16 + 2 - 9$
 $13 - 6$ $14 - 5$ $9 + 9 - 8$ $12 - 2 - 6$

17. Дарозии порчахоро муқоиса кунед.

18. Аз рӯи навишти мухтасар масъала тартиб диҳед.

Буд – 10 кг

Буд – 10 кг

Сарф карданд – 4 кг

Сарф карданд – 2 кг ва 3 кг

Монд – ?

Монд – ?

Кадам бача кадом тӯҳфаро соҳиб мешавад?

$$1. \quad \begin{array}{cccc} 23 + 5 & 7 + 53 & 36 - 10 & 20 + 17 \\ 22 + 7 & 46 + 4 & 48 - 20 & 30 + 8 \end{array}$$

2. 1) Дар сексияи шоҳмотбозӣ 18 нафар ва дар сексияи теннисбозӣ 2 нафар зиёдтар хонандагон иштирок мекунанд. Дар сексияи теннисбозӣ чанд нафар хонандагон иштирок мекунанд?

2) Дар маҳфили расмкашӣ 16 хонанда ва дар маҳфили математика 4 нафар зиёд хонандагон иштирок мекарданд. Дар маҳфили расмкашӣ ва математика ҳамагӣ чанд нафар хонандагон иштирок менамуданд?

3. Ададҳоро ба намуди суммаи даҳӣҳои яклухт ва воҳидҳо нависед. Намуна: $46 = 40 + 6$

$$\begin{array}{cccc} 38 = & 52 = & 98 = & 33 = \\ 74 = & 18 = & 65 = & 55 = \\ 47 = & 84 = & 11 = & 77 = \end{array}$$

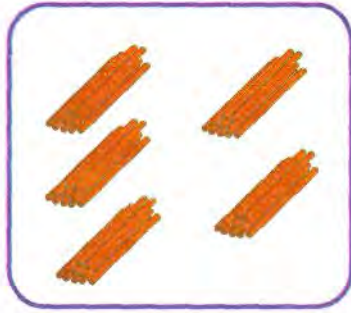
4. $\begin{array}{cccc} 87 * 78 & 23 + 7 * 34 & 18 + 2 * 18 - 8 \\ 91 * 100 & 54 - 4 * 50 & 23 + 5 * 12 + 8 \end{array}$

5. Дарс 45 дақиқа давом мекунад. То танаффус 5 дақиқа вақт монд. Чанд дақиқаи дарс гузашт?

6. Порчаи дарозиаш 1 дм 4 см кашед. Порчае кашед, ки дарозиаш аз порчаи додашуда 5 см кӯтоҳтар бошад.

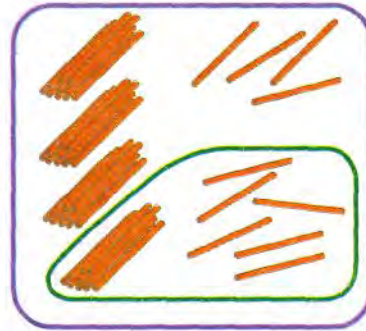
$$7. \quad \begin{array}{ccc} (28 + 8) - 16 & 20 + (20 - 10) & 90 - 60 + 5 \\ (10 + 17) - 7 & 50 - (40 + 5) & 34 - (10 + 4) \end{array}$$

1.

50 – ин 5-то дахй

$$50 - 16$$

16 – ин 1-то дахй ва 6 вохид

$$50 - 10 - 6 = 34$$

5	0	-	1	6	=	3	4

2. Тарзи халро фахмонед.

$$60 - 27$$

$$40 - 13$$

$$90 - 35$$

3. Диловар 30 дирам дошт. Ү ба 10 дирам дафтар ва ба 10 дирам қалам харид. Чанд дирами Диловар монд?

$$49 + 1$$

$$60 - 1$$

$$60 - 30$$

$$90 - 80$$

$$60 + 40 - 30$$

$$70 + 30 - 50$$

5. Бачаҳо дар боғи мактаб 20 дарахти нок ва 6-то камтар дарахти олуру яхоб монданд. Бачаҳо ҳамагӣ ба чанд дарахт яхоб монданд?

$$29 + 1 * 36 + 4$$

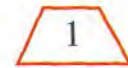
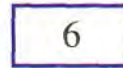
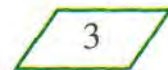
$$12 + 8 * 20 - 4$$

$$56 - 6 * 78 - 8$$

$$68 + 2 * 74 - 4$$

7. Росткунча, квадрат ва секунҷаҳоро ёбед:

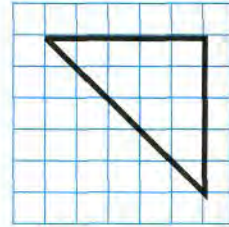
1.	$28 + 31$	$40 - 33$	$60 - (15 + 42)$
	$37 + 22$	$30 - 22$	$60 - (30 + 23)$
	$42 + 18$	$40 - 37$	$60 - (40 + 14)$

2.		$2 \text{ дм} * 2 \text{ дм} 1 \text{ см}$	$37 * 50 - 5$
		$20 \text{ см} * 2 \text{ дм}$	$37 * 50 - 13$

3. Адади 60 аз адади 25 чанд воҳид зиёдтар аст?
Адади 25 аз адади 60 чанд воҳид камтар аст?

4. Қобил мебоист 20 м чӯй канад. Ҷ то нисфирӯзӣ 6 м ва баъди нисфирӯзӣ 5 м чӯйро канд. Чанд метр чӯй ноканда монд?

5. Дуто ҳамин хел секунча бурида гиред.
Аз онҳо квадрат созед.

6. Суммаи ададҳои 13 ва 7-ро нависед. Қимати онро ҳисоб кунед. Фарқи ададҳои 17 ва 5-ро нависед. Қимати онро ҳисоб кунед.

7. Поезди боркаш 30 вагон дорад. Дар истгоҳ 12 вагонро чудо карданд. Акнун поезд чанд вагон дорад?

8.	$35 + 2$	$5 + 35$	$37 + 16$	$53 + 42$
	$35 + 20$	$50 + 35$	$7 + 6$	$50 + 40$

1. Аз китобхонаи мактаб то нисфирӯзӣ 8 нафар духтарон ва 12 нафар писарон китоб гирифтанд. То бегоҳӣ боз 18 нафар хонандагони дигар барои китобгирӣ омаданд. Аз китобхонаи мактаб дар як рӯз чанд нафар хонандагон китоб гирифтанд?

2. Ифодаҳоро хонед ва қимати онҳоро ёбед.

$$22 + 17 \quad 68 - 26 \quad 44 + 42 \quad 59 - 34$$

3.	$7 + 18$	$30 - (5 + 5)$	$63 + 20 - 3$
	$5 + 27$	$40 - (6 + 6)$	$20 + 65 - 5$
	$3 + 29$	$70 - (3 + 6)$	$81 - 50 + 9$
	$6 + 28$	$100 - (8 + 8)$	$57 - 30 + 3$

4. Дарозии порчаҳоро муқоиса кунед.

5. Санавбар барои дарси таълими меҳнат 4 варақ қоғази ранга ва Нигина 6 варақ зиёдтар қоғази ранга овард. Нигина барои дарси таълими меҳнат чанд қоғази ранга овард?

6. $40 + 18 * 40 + 34 \quad 70 - 28 * 70 - 63$

7. Аз рӯи ифодаи додашуда масъала тартиб диҳед:
 $12 + 8$ $12 + (12 + 8)$

8. Фаҳмонед, ки қатори ададҳо чӣ тавр тартиб дода шудаанд ва навиштро ба охир расонед:
 4, 8, 12, ... , 36.
 Худатон 2-то ҳамин хел мисол тартиб диҳед.

1. Дарозии майдончаи варзишии мактаб 100 м аст. Ду хонанда аз охири майдон ба пешвои якдигар давиданд. Яке аз онҳо то вохӯрӣ 36 м масофаро тай кард. Писарбачаи дигар то вохӯрӣ чанд метр масофаро тай кард?

2. Ба ҷои ситораҷаҳо амалҳоеро гузоред, ки ҷавоби мисолҳо дуруст шавад.

$$8 * 3 * 4 = 7$$

$$16 * 4 * 8 = 4$$

$$14 * 12 * 6 = 8$$

$$6 * 4 * 5 = 5$$

3. Баъди он ки колхозчиён 40 м ҷӯйро тоза карданд, боз тоза кардани 26 м ҷӯй боқӣ монд. Дарозии ҷӯйро ёбед?

$$4. \quad 32 - 6$$

$$38 + 9$$

$$15 - 8$$

$$14 = 1 \text{ д } \square \text{ в}$$

$$83 - 8$$

$$26 + 4$$

$$14 - 7$$

$$16 = 1 \text{ д } \square \text{ в}$$

$$58 - 9$$

$$39 + 8$$

$$13 - 9$$

$$12 = 1 \text{ д } \square \text{ в}$$

5. Баландӣ ва бари дари синфатонро чен кунед. Баландии дари синф аз бараш чӣ қадар дарозтар аст? Бари дари синф аз баландии он чӣ қадар камтар аст?

$$6. \quad \begin{array}{r} +35 \\ \underline{46} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -54 \\ \underline{43} \end{array}$$

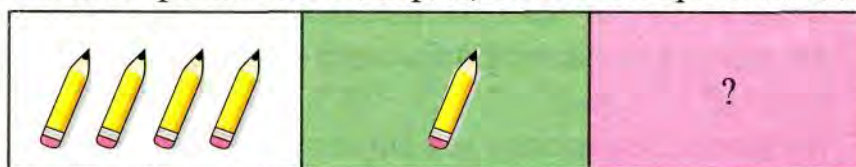
$$\begin{array}{r} -74 \\ \underline{26} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -78 \\ \underline{28} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -45 \\ \underline{24} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -39 \\ \underline{17} \end{array}$$

7. Ба тасмаи серанга нигоҳ карда, масъала тартиб диҳед.

$$1. \quad 8 + \square = 10 \quad 18 + \square = 20 \quad 57 + 3 \quad 57 + \bigcirc = 60$$

$$3 + \bigcirc = 10 \quad 23 + \bigcirc = 30 \quad 71 + 9 \quad 71 + \square = 80$$

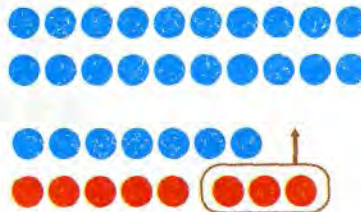
$$2. \quad 27 + 8$$

$$27 = 20 + 7$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ \wedge \\ 3 \quad 5 \end{array}$$

$$27 + 8 = (27 + 3) + 5 = 35$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ \wedge \\ 3 \quad 5 \end{array}$$

2	7	+	8	=	3	5			

$$3. \quad 39 + 5 \quad 46 + 9 \quad 53 + 8$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \wedge \\ 1 \quad 4 \end{array} \quad \begin{array}{r} 9 \\ \wedge \\ 4 \quad 5 \end{array} \quad \begin{array}{r} 8 \\ \wedge \\ 7 \quad 1 \end{array}$$

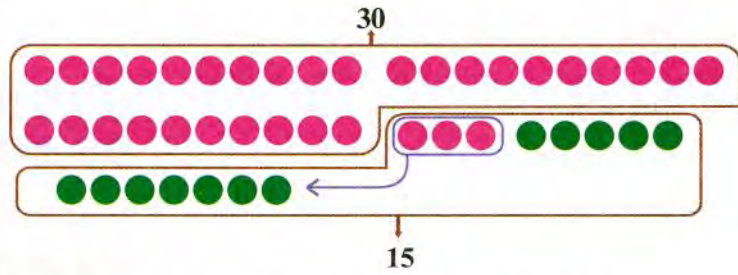
$$4. \quad 15 + 8 \quad 36 + 7 \quad 22 + 9 \quad 16 + 9$$

$$23 - 3 \quad 43 - 3 \quad 37 - 4 \quad 25 - 5$$

- Дар маъракаи баррагирӣ барои ёрии чӯпонҳо 28 нафар ҷавонон ва 12 нафар калонсолон омаданд. Барои ёрии чӯпонҳо ҳамагӣ чанд нафар одамон омаданд?
- Дар як тӯб 22 м матоъ ва дар тӯби дигар 5 м зиёдтар матоъ аст. Дар тӯби дуҷум чанд метр матоъ ҳаст?
- Колхоз барои кишту кори баҳорӣ 12 трактор ва 3-то камтар тухмипошакро ба кор омода кард. Колхоз ҳамагӣ чандто трактор ва тухмипошакро ба кор омода кард?

1. $27 + 18$
 $27 = 20 + 7$

$18 = 10 + 8$

$27 + 18 = (20 + 10) + (7 + 8) = 30 + 15 = 45$

2	7	+	1	8	=	4	5

2. $36 + 16 = (20 + \dots) + (6 + \dots) =$
 $\overset{\wedge}{30} \overset{\wedge}{6} \quad \overset{\wedge}{10} \overset{\wedge}{6}$

3. $25 + 48 = (\dots + \dots) + (\dots + \dots)$

4. $45 + 12$ $19 + 23$ $29 + 12$
 $37 + 8$ $28 + 7$ $39 - 8$
 $49 - 7$ $31 - 10$ $40 - 13$

5. Дилором якчанд китоб дошт. Баъд аз он ки \bar{y} 2 китобро тўхфа кард, дар дасташ 4 китоб монд. Дилором чандто китоб дошт?

6. Масъала тартиб диҳед.

1. Сохтмончиён имсол дар соҳили рости дарёи Сир 10 хонаи баландошёна ва дар соҳили чапи он 2-го камтар хонаҳои баландошёна сохтанд. Сохтмончиён дар як сол чанд хонаи баландошёна сохтанд?

2.

$95 - 30$	$46 - 2$	$15 + 20$	$25 + 42$
$20 + 10$	$17 + 8$	$18 - 17$	$3 + 29$
$19 - 8$	$14 + 13$	$17 + 6$	$6 + 47$
$1 + 50$	$89 - 85$	$36 + 4$	$0 + 15$

3.

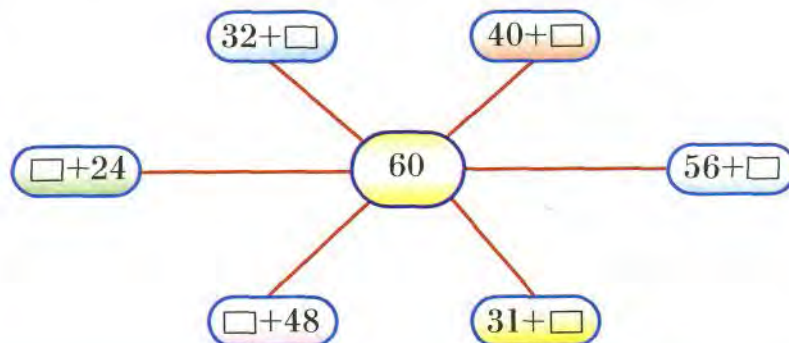
$17 = \square$ д \square в	$23 = \square$ д \square в
$45 = \square$ д \square в	$2 = \square$ в

4. Маҳфили «Дӯстдорони математика» 25 нафар аъзо дорад. Дар машғулияти имрӯза 19 нафари онҳо иштирок доштанд. Чанд нафар аъзоёни маҳфил дар машғулият иштирок накарданд?

5.

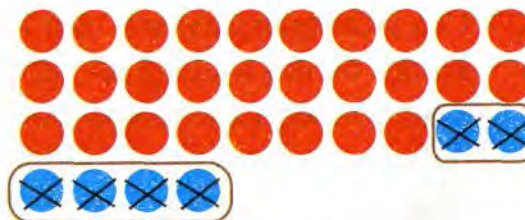
$95 - 91$	$12 - 7$	$43 + 53$	$28 - 16$
$17 + 9$	$77 - 62$	$89 - 55$	$90 - 53$
$35 - 30$	$34 + 25$	$80 - 80$	$60 - 37$

6.

$$1. \quad 34 - 6$$

$$\quad \quad \quad \begin{array}{r} \wedge \\ 4 \quad 2 \end{array}$$

$$34 - 6 = (34 - 4) - 2 = 30 - 2 = 28$$

3	4	-	6	=	2	8			

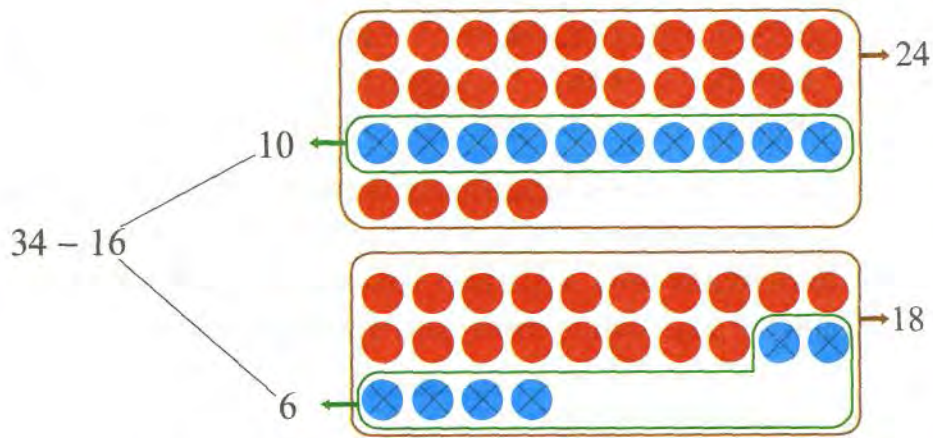
$$2. \quad 25 - 7 = (25 - 5) - \dots = 16 - 9 = (16 - 6) - \dots =$$

$$\quad \quad \quad \begin{array}{r} \wedge \\ 5 \quad 2 \end{array}$$

3.	$24 - 5$	$17 + 14$	$20 - (5 + 4)$
	$32 - 7$	$26 + 15$	$18 - (8 - 2)$
	$15 - 6$	$34 - 12$	$30 - (4 + 9)$
	$36 - 9$	$13 + 8$	$40 - (7 + 5)$

- Дар мамнӯъгоҳи Ромит 38 охубарра буд. Дар давоми сол шумораи онҳо 7-то зиёд шуд. Акнун дар мамнӯъгоҳ чанд охубарра ҳаст?
- Дар маркази шаҳри Норақ 10-то ва дар ноҳияи Данғара 5-то камтар мактаби миёнаи маълумоти умумӣ ҳаст. Дар маркази ноҳияи Данғара чандто мактаби миёнаи маълумоти умумӣ ҳаст?
- Ададҳоро пай дар пай аз 71 то 80 номбар кунед ва онҳоро навишта гиред. Шумо ин корро дар чанд дақиқа иҷро карда метавонед?

1.

$$34 - 16 = (34 - 10) - 6 = 24 - 6 = 18$$

3	4	-	1	6	=	1	8	

2. $44 - 27 = (44 - 20) - 7 =$

- 3.
$26 - 18$	$16 - 9$	$70 + (6 + 5)$
$32 - 15$	$18 + 0$	$80 - (13 + 7)$
$46 - 17$	$39 - 1$	$22 + (10 + 8)$

4. Колхоз 14 бошишгоҳи саҳроӣ дорад. 8-тои онро ба мавсими тобистона тайёр намуданд. Чанд бошишгоҳ тайёр нокарда монд?
5. Дар гулдон 8-то гули садбарги сурх ва 6-то кам гули садбарги зард буд. Дар гулдон ҳамагӣ чандто гул буд?
6. Аз адади 28 суммаи ададҳои 5 ва 3-ро тарҳ кунед. Аз суммаи ададҳои 12 ва 6 адади 9-ро тарҳ кунед. Ба суммаи ададҳои 16 ва 14 адади 8-ро илова кунед.

1.	$22 - 6$	$18 + 6$	$14 - 9$	$13 = 1$ д ☐ в
	$63 - 5$	$16 + 6$	$15 - 7$	$24 = 2$ д ☐ в
	$46 - 8$	$29 + 7$	$13 - 6$	$16 = 1$ д ☐ в

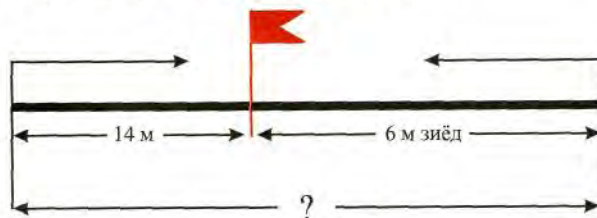
2. Дар махфили «Парандапарварон» дафъаи гузашта 32 нафар бачаҳо иштирок карда буданд. Имрӯз ба машғулият боз 4 нафар омаданд. Имрӯз чанд нафар бачаҳо дар машғулият иштирок карданд?

3.	$\begin{array}{r} 73 \\ - 52 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 34 \\ + 35 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 86 \\ - 43 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 63 \\ + 24 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 99 \\ - 86 \\ \hline \end{array}$
----	---	---	---	---	---

4.	$16 =$ ☐ д ☐ в	$24 =$ ☐ д ☐ в
	$18 =$ ☐ д ☐ в	2 д $=$ ☐ д ☐ в
	2 д 8 в $=$ ☐	5 д 9 в $=$ ☐

5.	$20 + (18 - 6)$	$25 - 4 + 9$	$90 - 90$
	$30 - (30 - 4)$	$5 + 35 - 8$	$90 - 53$
	$40 + (32 - 8)$	$4 + 83 - 7$	$60 - 47$

6. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед.

7.	☐ \geq ☐ $=$	$40 * 36$	$38 * 46$	$10 * 16$
		$18 * 12$	$32 * 39$	$21 * 17$

8. Ифодаҳоеро навишта гиред, ки қимати онҳо ба 6 баробар бошад:

$12 - 6$	$20 - 10 - 4$	$12 - (16 - 10)$
$26 - 20$	$50 - 46 + 2$	$25 - 15 - 6$

$$\begin{array}{llll}
 1. & 22 - 6 & 18 + 6 & 14 - 9 & 13 = 1 \text{ д } \square \text{ в} \\
 & 63 - 5 & 16 + 6 & 15 - 7 & 24 = 2 \text{ д } \square \text{ в} \\
 & 46 - 8 & 29 + 7 & 13 - 6 & 16 = 1 \text{ д } \square \text{ в}
 \end{array}$$

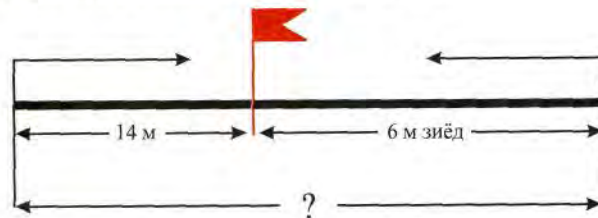
2. Дар маҳфили «Парандапарварон» дафъаи гузашта 32 нафар бачаҳо иштирок карда буданд. Имрӯз ба машғулият боз 4 нафар омаданд. Имрӯз чанд нафар бачаҳо дар машғулият иштирок карданд?

$$\begin{array}{r}
 3. \quad \begin{array}{r} _73 \\ -52 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} +34 \\ +35 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} _86 \\ -43 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} +63 \\ +24 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} _99 \\ -86 \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll}
 4. & 16 = \square \text{ д } \square \text{ в} & 24 = \square \text{ д } \square \text{ в} \\
 & 18 = \square \text{ д } \square \text{ в} & 2 \text{ д } = \square \text{ д } \square \text{ в} \\
 & 2 \text{ д } 8 \text{ в} = \square & 5 \text{ д } 9 \text{ в} = \square
 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll}
 5. & 20 + (18 - 6) & 25 - 4 + 9 & 90 - 90 \\
 & 30 - (30 - 4) & 5 + 35 - 8 & 90 - 53 \\
 & 40 + (32 - 8) & 4 + 83 - 7 & 60 - 47
 \end{array}$$

6. Аз рӯи расм масъала тартиб диҳед.

$$\begin{array}{lll}
 7. & \begin{array}{c} \geq \\ \leq \\ = \end{array} & \begin{array}{ll} 40 * 36 & 38 * 46 \\ 18 * 12 & 32 * 39 \end{array} & \begin{array}{l} 10 * 16 \\ 21 * 17 \end{array}
 \end{array}$$

8. Ифодаҳоеро навишта гиред, ки қимати онҳо ба 6 баробар бошад:

$$\begin{array}{lll}
 & 12 - 6 & 20 - 10 - 4 & 12 - (16 - 10) \\
 & 26 - 20 & 50 - 46 + 2 & 25 - 15 - 6
 \end{array}$$

1. Дар фермаи ширию молии колхоз 6 нафар духтарон ва 8 нафар писарон ба говдӯшҳо ёри мерасонанд. Боз 4 нафар бачаҳо ба ёрии онҳо омаданд. Чанд нафар бачаҳо ба говдӯшҳо ёри мерасонанд?

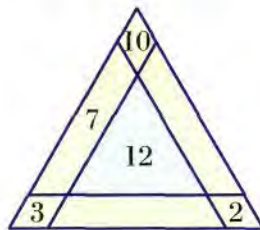
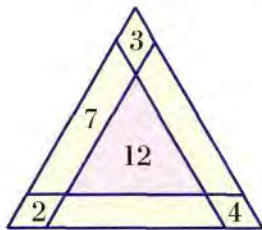
2. Дар ҳавлии мактаб 3 нафар писарон ва 7 нафар духтарон бозӣ мекарданд. 6 нафар бачаҳо ба хонаҳояшон рафтанд. Дар ҳавлии мактаб чанд нафар бачаҳо монданд?

3. $57 + 6$

$72 - 8$

$95 - 7$

4. Секунҷаҳои шавқовар.

5. $70 + 4 = 74$
 $70 - 4 = \square$

$80 + 5 = 85$
 $85 - 5 = \square$

$60 + 6 = 66$
 $66 - 6 = \square$

6. Ададҳои 15, 16, 17, 18, 19-ро то 20 пурра кунед.

7. Ифода кунед:

$5 \text{ дм} = \square \text{ см}$

$63 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$5 \text{ дм } 5 \text{ см} = \square \text{ см}$

$44 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

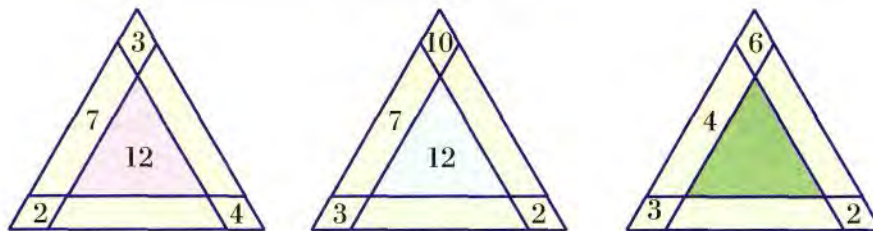
8. Чуқурии чоҳи об 7 м аст. Дарозии банди сатил 8 м мебошад. Оё аз чоҳ об гирифта мешавад?

1. Дар фермаи ширию молии колхоз 6 нафар духтарон ва 8 нафар писарон ба говдӯшхо ёрӣ мерасонанд. Боз 4 нафар бачаҳо ба ёрии онҳо омаданд. Чанд нафар бачаҳо ба говдӯшхо ёрӣ мерасонанд?

2. Дар ҳавлии мактаб 3 нафар писарон ва 7 нафар духтарон бозӣ мекарданд. 6 нафар бачаҳо ба хонаҳояшон рафтанд. Дар ҳавлии мактаб чанд нафар бачаҳо монданд?

3. $57 + 6$ $72 - 8$ $95 - 7$

4. Секунҷаҳои шавқовар.

5. $70 + 4 = 74$ $80 + 5 = 85$ $60 + 6 = 66$
 $70 - 4 = \square$ $85 - 5 = \square$ $66 - 6 = \square$

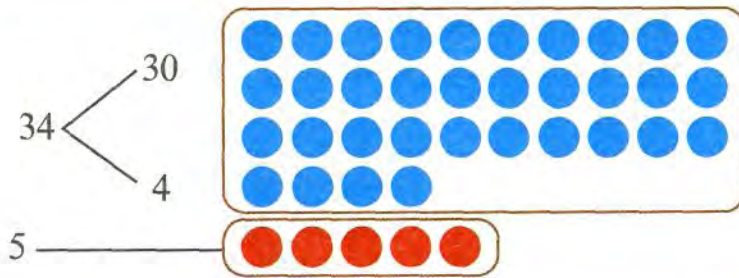
6. Ададҳои 15, 16, 17, 18, 19-ро то 20 пурра кунед.

7. Ифода кунед:

$5 \text{ дм} = \square \text{ см}$ $63 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$
 $5 \text{ дм } 5 \text{ см} = \square \text{ см}$ $44 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

8. Чуқурии чоҳи об 7 м аст. Дарозии банди сатил 8 м мебошад. Оё аз чоҳ об гирифта мешавад?

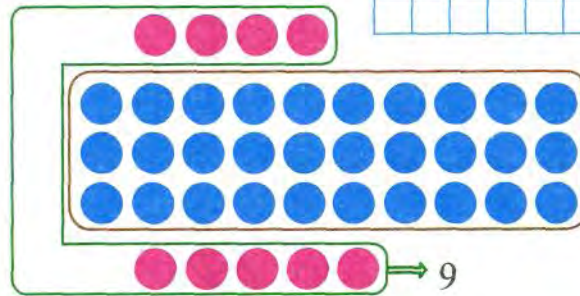
1. $34 + 5$

$$34 + 5 = 30 + (4 + 5) = 39$$

$$4 + 35$$

3	4	+	5	=	3	9

$$4 + 35 = 39$$

2. $24 + 5$
 $5 + 44$

$32 + 6$
 $29 - 5$

$20 + (35 + 4)$
 $(34 + 5) - 30$

3. $\left(\begin{array}{l} \geq \\ = \\ \leq \end{array} \right)$

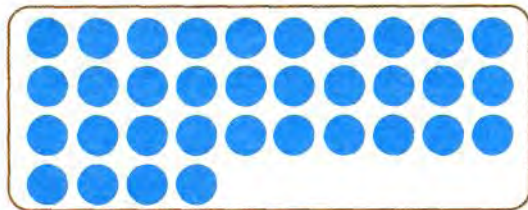
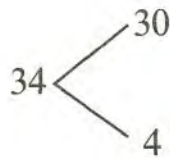
$15 + 1 * 15 - 1$
 $35 + 4 * 35 - 4$

$10 + 0 * 18 - 0$
 $15 + 4 * 16 + 4$

4. Оё камшаванда ва камкунанда баробар шуда метавонанд? Мисол нависед.

5. Дар китобхонаи мактаб 21 китоби «Тоҷикон» буд. Боз 7 китоби дигар оварданд. Дар китобхонаи мактаб чанд китоби «Тоҷикон» шуд?

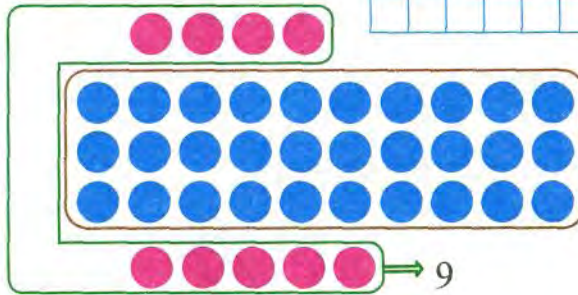
1. $34 + 5$

$$34 + 5 = 30 + (4 + 5) = 39$$

$$4 + 35$$

3	4	+	5	=	3	9
---	---	---	---	---	---	---

$$4 + 35 = 39$$

2. $24 + 5$
 $5 + 44$

$32 + 6$
 $29 - 5$

$20 + (35 + 4)$
 $(34 + 5) - 30$

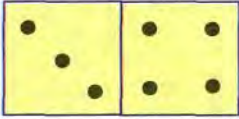
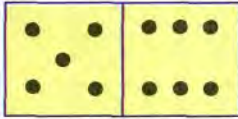
$15 + 1 * 15 - 1$
 $35 + 4 * 35 - 4$

$10 + 0 * 18 - 0$
 $15 + 4 * 16 + 4$

4. Оё камшаванда ва камкунанда баробар шуда метавонанд? Мисол нависед.

5. Дар китобхонаи мактаб 21 китоби «Тоҷикон» буд. Боз 7 китоби дигар оварданд. Дар китобхонаи мактаб чанд китоби «Тоҷикон» шуд?

САНЦИДАНИ ЧАМЪ

1. $3 + 4 = 7$ $5 + 6 = 11$
 $7 - 3 = 4$ $11 - 5 = 6$
 $7 - 4 = 3$ $11 - 6 = 5$

Агар аз сумма яке аз чамъшавандаҳоро тарҳ кунем, чамъшавандаи дигар ҳосил мешавад.

Дурустии иҷрои амали чамъ бо ёрии амали тарҳ санцида мешавад:

$56 + 7 = 63$. Санчиш: $63 - 7 = 56$

Аз сумма як чамъшавандаро тарҳ карда, чамъшавандаи дигарро ҳосил кардем. Амали чамъ дуруст иҷро карда шудааст.

2. Мисолҳоро ҳал карда, дурустии онҳоро санҷед:

$56 + 8 = 64$ $35 + 7$ $28 + 5$ $49 + 4$
 $64 - 8 = 56$

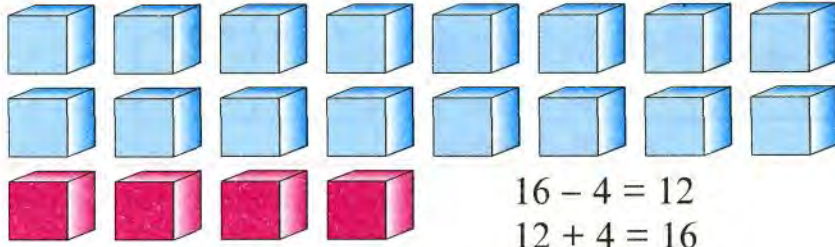
3. Дар синф 25 нафар хонандагон мехонанд. 13 нафари онҳо писаронанд. Духтарон чанд нафар мебошанд?

4.

Чамъшаванда	17	20	34	6	4	8	36	42	24
Чамъшаванда	3	12	5	59	18	24	5	8	9
Сумма									

5. Ифодаҳоро нависед ва қимати онҳоро ёбед:
 Фарқи ададҳои 46 ва 4; 67 ва 50.
 Суммаи ададҳои 32 ва 5; 25 ва 30.

САНЦИДАНИ ТАРҲ

1.

Агар ба фарқ тарҳкунандаро ҷамъ кунем,
тарҳшаванда ҳосил мешавад.

Дурустии иҷрои амали тарҳ бо ёрии амали ҷамъ
санҷида мешавад:

$$43 - 9 = 34.$$

$$\text{Санҷиш: } 34 + 9 = 43$$

Ба фарқ тарҳкунандаро ҷамъ карда, тарҳша-
вандаро ҳосил кардем. Амали тарҳ дуруст иҷро
карда шудааст.

2. Мисолҳоро ҳал карда, дурустии онҳоро санҷед:

$$83 - 6 = 77$$

$$54 - 7$$

$$62 - 8$$

$$100 - 24$$

$$77 + 6 = 83$$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Дар болои бом 20 кабӯтар буд. Аввал 6-то ва сонӣ боз
3 кабӯтар параида рафт. Дар болои бом чанд кабӯтар
монд?

4. Аз рӯи мисоли $13 - 3$ доир ба тарҳ масъала тартиб
диҳед.

5. $16 + 1 * 16 - 1$

Қадомаш қалон аст? Қадомаш хурд аст?

1. 24 бача машғули дарахтшинонӣ буд. Ба назди онҳо боз 6 бачаи дигар омаду 11 бача рафт. Акнун чанд бача дарахт мешионад?

2. $12 + 7$ $15 + 3$ $14 + 4$ $16 + 1$
 $7 + 12$ $3 + 15$ $4 + 14$ $1 + 16$
 $19 - 7$ $18 - 3$ $18 - 4$ $17 - 1$

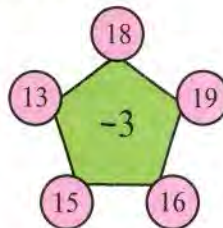
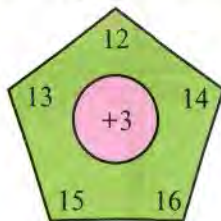
3. Суммаро ёбед. Ҷуфти мисолҳоеро навишта гиред, ки чамъшавандаҳояшон якхела бошанд. Фаҳмонед, ки чаро сумма дар ҳар як ҷуфти мисолҳо баробаранд.

$17 + 3$ $18 + 2$ $6 + 14$ $14 + 6$
 $9 + 11$ $7 + 13$ $12 + 8$ $1 + 19$
 $16 + 4$ $11 + 9$ $2 + 18$ $4 + 16$

4. Мисолҳоро ҳал карда, дурустии онҳоро санҷед:
 $13 + 7$ $27 + 7$ $32 + 9$

5. Зиёд кунед:
 18-ро ба 1 воҳид; 15-ро 4 воҳид; 32-ро 8 воҳид.

6. Мисолҳо тартиб дода, ҳал кунед.

7. Ҳар кадоми ададҳои 27, 23, 29, 25, 24-ро то 30 пурра кунед.
 Ҳар кадоми ададҳои 40, 37, 51, 49, 56-ро 1 воҳиди кам кунед.

8. Дарозии ресмон 15 м аст. Нодир 6 м ресмонро бурида гирифт. Ресмони боқимонда чӣ қадар дарозӣ дорад?

9. $10 + 9 - 10$ $30 - 20 - 1$ $19 - 9 + 3$
 $5 + 5 - 1$ $20 - 2 - 10$ $16 - 6 + 6$
 $8 + 2 - 10$ $10 - 4 - 1$ $14 - 4 + 9$

10. Ададҳои 23, 15 ва 18-ро чӣ тавр ба намуди суммаи дақиқо ва воқидҳо навиштан мумкин аст?

11. $30 - 14$ $50 - 12$ $40 - 17$

12. Адади 7-ро 12 воқид зиёд кунед. Адади 30-ро 13 воқид кам кунед.

13. $19 - 13$ $20 + 19$ $32 - 12 - 3$
 $28 + 9$ $39 - 27$ $29 + 1 - 12$
 $36 + 23$ $43 + 24$ $50 - 49 + 19$

14. Аз рӯи расм масъала тартиб дода, онро ҳал кунед.

15. Мисолҳоро ҳал карда, дурустии онҳоро санҷед.

$38 + 5$ $42 - 5$ $100 - 25$ $56 + 7$

16. Аз ададҳои зерин истифода бурда, оид ба чамъ ва тарҳ дутоғӣ мисол тартиб диҳед:

27, 6, 20

9, 8, 13

7, 16, 5

17.

$$\begin{aligned} 40 - 12 * 40 - 13 \\ 15 + 7 * 15 + 6 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 99 * 99 - 9 \\ 80 - 1 * 79 \end{aligned}$$

18. Чамъшавандаи якум 12, чамъшавандаи дуум 73 аст. Сумма ба чанд баробар мешавад?

Ададҳои 53 ва 17-ро чамъ кунед. Кадом адад ҳосил шуд?

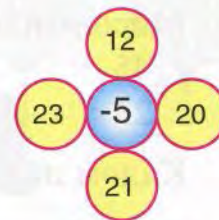
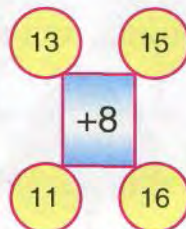
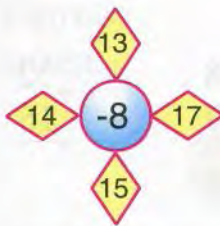
Ба адади 25 адади 7-ро илова кунед. Чанд ҳосил шуд?

Суммаи ададҳои 34 ва 9-ро ёбед. 42 ва 18 чанд мешавад?

19.

Тарҳшаванда	30	67	53	21	13	72	41	87
Тарҳқунанда	13	8	50	5	9	0	5	7
Фарқ								

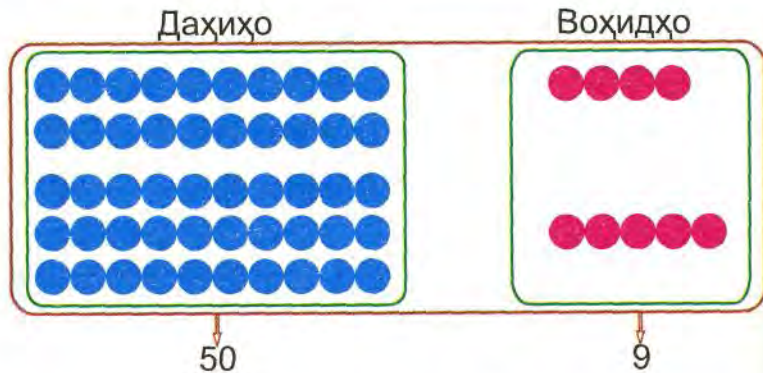
20. Бозии «Хомӯшона».

ҲИСОББАРОРИИ ХАТТӢ

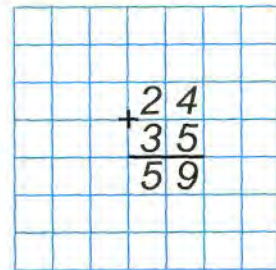
1. $24 + 35$

$$\begin{array}{r} 24 + \\ \wedge \\ 20 \quad 4 \\ + 35 \\ \wedge \\ 30 \quad 5 \end{array}$$

$$24 + 35 = (20 + 30) + (4 + 5) = 50 + 9 = 59$$

Ҳамин ададҳоро таг ба таг (дар як сутунча) навишта чамъ кардан кулайтар аст. Дар ин маврид воҳидҳоро дар таги воҳидҳо, даҳиҳоро дар таги даҳиҳо менависанд ва дар тарафи чап дар байн аломати чамъ мегузоранд. Аввал ба воҳидҳо воҳидҳоро чамъ мекунанд: $4 + 5 = 9$. Дар таги воҳидҳо 9 менависанд. Даҳиҳоро ба даҳиҳо чамъ мекунанд: $2 + 3 = 5$ (даҳӣ). Дар таги даҳиҳо 5 менависанд. Ҳосили чамъ ба 59 баробар будааст.

2. Мисолҳоро фаҳмонида, ҳал кунед:

$$\begin{array}{r} +45 \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +51 \\ \hline 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +26 \\ \hline 72 \end{array}$$

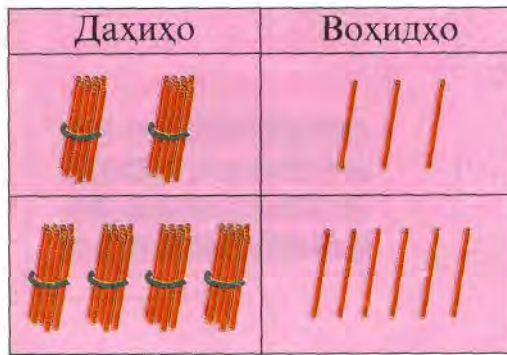
$$\begin{array}{r} +38 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +32 \\ \hline 16 \end{array}$$

3. Қадом порча дарозтар аст? Чӣ қадар?

1. $23 + 46$

$$\begin{array}{r} +23 \\ 46 \\ \hline \end{array}$$

2. Мисолҳоро фаҳмонида, ҳал кунед:

$$\begin{array}{r} +18 \\ 41 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +32 \\ 26 \\ \hline \end{array}$$

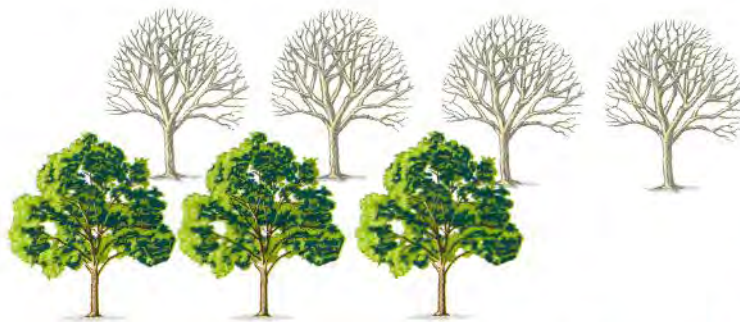
$$\begin{array}{r} +53 \\ 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +84 \\ 13 \\ \hline \end{array}$$

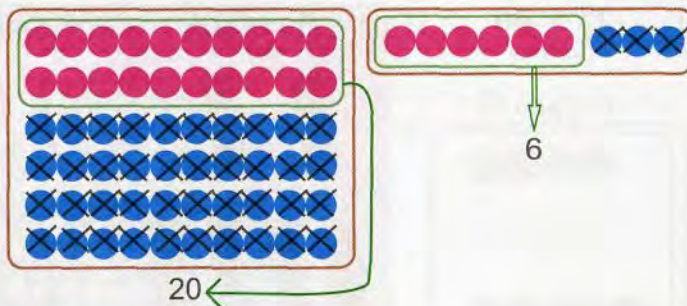
3. Бачаҳо аз кӯҳ 8 даста гули лола ва 4 даста гули сиёҳгӯш оварданд. Онҳо 6 даста гулро ба модар ва гулҳои боқимондари ба муаллимаҳо тӯҳфа карданд. Бачаҳо ба муаллимаҳо чанд даста гул тӯҳфа карданд?

4. 24 нафар хонандагон замини ҳавлии назди мактабро нарма мекарданд. 6 писар ва 4 духтар ба шинондани дарахтон шурӯъ карданд. Акнун чанд нафар хонандагон замин нарма мекунанд?

5. Масъала тартиб диҳед:

$$\begin{array}{r}
 1. \quad \overset{6}{\underset{9}{69}} - \overset{4}{\underset{3}{43}} \\
 69 - 43 = \\
 = (60 - 40) + \\
 + (9 - 3) = \\
 = 20 + 6 = 26
 \end{array}$$

Ҳамин ададҳоро таг ба таг (дар як сутунча) навишта, тарҳ кардан қулайтар аст. Дар ин маврид воҳидҳоро дар таги воҳидҳо, даҳиҳоро дар таги даҳиҳо менависанд ва дар тарафи чап дар байн аломати тарҳ мегузоранд: Аввал аз воҳидҳо воҳидҳоро тарҳ мекунанд: $9 - 3 = 6$. Дар таги воҳидҳо 6 менависанд. Аз даҳиҳо даҳиҳоро тарҳ карда, дар таги даҳиҳо менависанд: $6 - 4 = 2$. Ҳосили тарҳ ба 26 баробар аст.

		6	9	
		-	4	3
			2	6

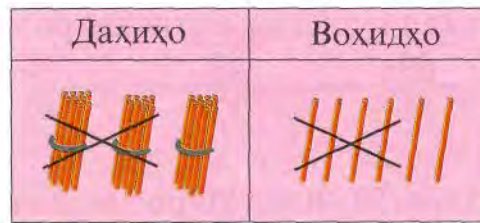
$$\begin{array}{r}
 2. \quad \begin{array}{r} \underline{49} \\ \underline{37} \end{array} \quad \begin{array}{r} \underline{53} \\ \underline{21} \end{array} \quad \begin{array}{r} \underline{76} \\ \underline{54} \end{array} \quad \begin{array}{r} \underline{85} \\ \underline{72} \end{array} \quad \begin{array}{r} \underline{29} \\ \underline{17} \end{array}
 \end{array}$$

3. Ададҳоро таг ба таг навишта, ҳисоб кунед.

$$\begin{array}{r}
 54 - 17 \quad 39 - 18 \quad 83 - 21 \quad 77 - 55
 \end{array}$$

4. Мактаббачаҳо қарор доданд, ки дар назди мактаб 50 бех ниҳол шинонданд. Баъди шинондани якчанд бех ниҳол боз шинондани 14 бех ниҳол боқӣ монд. Мактаббачаҳо чанд бех ниҳол шинонданд?

1. $36 - 24$

$$\begin{array}{r} 36 \\ - 24 \\ \hline \end{array}$$

2. $\begin{array}{r} 27 \\ - 15 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 84 \\ - 42 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 98 \\ - 77 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 25 \\ + 63 \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{r} 49 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$

3. Мисолҳоро ҳал кунед ва дурустии онҳоро санҷед:

$25 - 7 =$	$18 + 6$	$12 - 5$	$39 - 17$
$18 + 7 =$
....

4. Ба боғчаи бачаҳо 36 л шир оварданд. То нисфирӯзӣ 12 л ва баъди нисфирӯзӣ 8 л ширро сарф карданд. Чанд литр шир боқӣ монд?

5. Ададҳои 10, 14, 8, 6 ва 12-ро ба суммаи чамъшавандаҳои якхела иваз намоед.

Намуна: $10 = 5 + 5$, $10 = 2 + 2 + 2 + 2 + 2$

6. Кадоме аз квадратҳо шавқовар мебошад?

9	10	5
4	8	12
11	6	7

3	8	7
10	6	2
5	4	9

6	4	4
5	7	9
10	3	8

7. Комбинати қолинбофии Қайроқум дар се навбат 95 қолин бофт. Дар навбати якум 35 ва дар навбати дуюм 30 қолин бофт. Комбинат дар навбати сеюм чанд қолин бофт?

1. Мисолҳоро ҳал кунед ва тарзи ҳалро фаҳмонед:

$$\begin{array}{r} +16 \\ \underline{72} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -69 \\ \underline{35} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -43 \\ \underline{32} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -56 \\ \underline{42} \end{array}$$

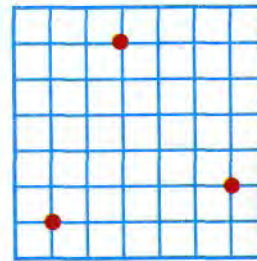
$$\begin{array}{r} -87 \\ \underline{25} \end{array}$$

2. Ададҳои 30, 70, 50, 40 ва 80-ро то 100 пурра кунед.

3.	$54 - 8$	$38 - 8 + 12$	$40 - (20 + 4)$
	$36 + 9$	$12 + 18 - 9$	$60 - (23 - 3)$
	$84 - 30$	$26 - 16 + 12$	$20 - (7 + 12)$

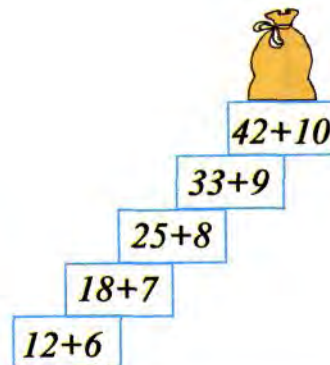
4. Зӯхро 6 чилди болишт ва Нодира 3-то зиёдтар чилди болишт дӯхт. Савол гузошта, масъаларо ҳал кунед.

5. Нуқтаҳоро дар дафтарадон қайд кунед. Онҳоро бо порчаҳо тавре пайваст кунед, ки секунҷа ҳосил шавад. Худатон боз як нуқтаро қайд кунед ва секунҷаи нав созед.

6. $24 - 4 * 18$ $8 \text{ дм } 3 \text{ см } * 80 \text{ см}$
 $45 + 8 * 45 - 8$ $20 \text{ см } * 1 \text{ дм } 2 \text{ см}$

7.

1.

Ду писарбача рӯ ба рӯи якдигар медавиданд. Писарбачаи якум то вохӯрӣ 48 м ва писарбачаи дуюм 52 м роҳро тай намуд. Онҳо чанд метр роҳро тай намуданд?

2. Дарахти сафедор 20 м ва дарахти чинор 16 м баландӣ дорад. Сафедор аз чинор чанд метр баландтар аст? Чинор аз сафедор чанд метр пасттар аст?

3. Ададҳоро тағ ба тағ навишта мисолҳоро, ҳал кунед:
 $73 - 52$ $34 + 35$ $48 - 26$ $63 + 24$
 Дурустии ҳалро санҷед.

4. $99 - 29$ $75 + 15 - 10$ $100 - (54 + 16)$
 $29 + 31$ $87 - 40 + 3$ $63 - (3 + 20)$
 $31 + 0$ $68 - 30 - 3$ $24 + (22 + 8)$

5. Масъала тартиб диҳед.

1. 23 феврал

Якчанд нафар хизматчиёни ҳарбӣ дар муҳофизати сарҳади ҷумҳурӣ буданд. Баъд аз он ки 25 нафарашон ба тантанаи рӯзи Артиши Миллӣ омаданд, дар сарҳад 45 нафар хизматчиён монданд. Дар муҳофизати сарҳад чанд нафар хизматчиён буданд?

2. $57 + 9$ $50 - 22$ $48 - 23$ $18 + 12$
 $46 - 8$ $70 - 37$ $34 + 13$ $30 - 12$
 $34 - 6$ $80 - 68$ $29 - 12$ $30 - 18$
3. Адади 27 (21, 33, 39)-ро то ҳосилшавии 9, 6-тоғӣ кам кунед.
4. Рӯзи Артиши Миллӣ 12 киштии калон ва 9 киштии хурд ба баҳр баромаданд. Киштиҳои калон аз киштиҳои хурд чандто зиёд буданд? Киштиҳои хурд аз киштиҳои калон чандто кам буданд?
5. Аз суммаи ададҳои 9 ва 26 адади 5-ро тарҳ кунед. Ба адади 12 фарқи ададҳои 12 ва 3-ро ҷамъ кунед.
6. Қадом рақамҳо партофта шудаанд:

$$\begin{array}{r} + 4 \square \\ 13 \\ \hline 55 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - \square 9 \\ 25 \\ \hline 54 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 5 \square \\ \square 8 \\ \hline 89 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} - \square \square \\ 54 \\ \hline 22 \end{array}$$